

МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ АНАЛІЗУ ДЕБІТОРСЬКОЇ І КРЕДИТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТЕЙ ПІДПРИЄМСТВА

В умовах посилення внутрішніх і зовнішніх викликів та загроз проблема забезпечення стійкості та стабільності функціонування суб'єктів господарювання набуває актуальності. Одним зі складових елементів системи забезпечення фінансової стійкості є збалансованість розмірів дебіторської та кредиторської заборгованості, оптимізація їх розмірів [1]. Тому важливість визначення послідовності проведення їх аналізу є беззаперечною.

На основі дослідження та узагальнення наукових підходів правомірно відмітити, що аналіз дебіторської та кредиторської заборгованостей має здійснюватися відповідно до сукупності відповідних правил, методів, способів та певної послідовності його виконання. Ці компоненти разом формують методику проведення аналізу (рис. 1).

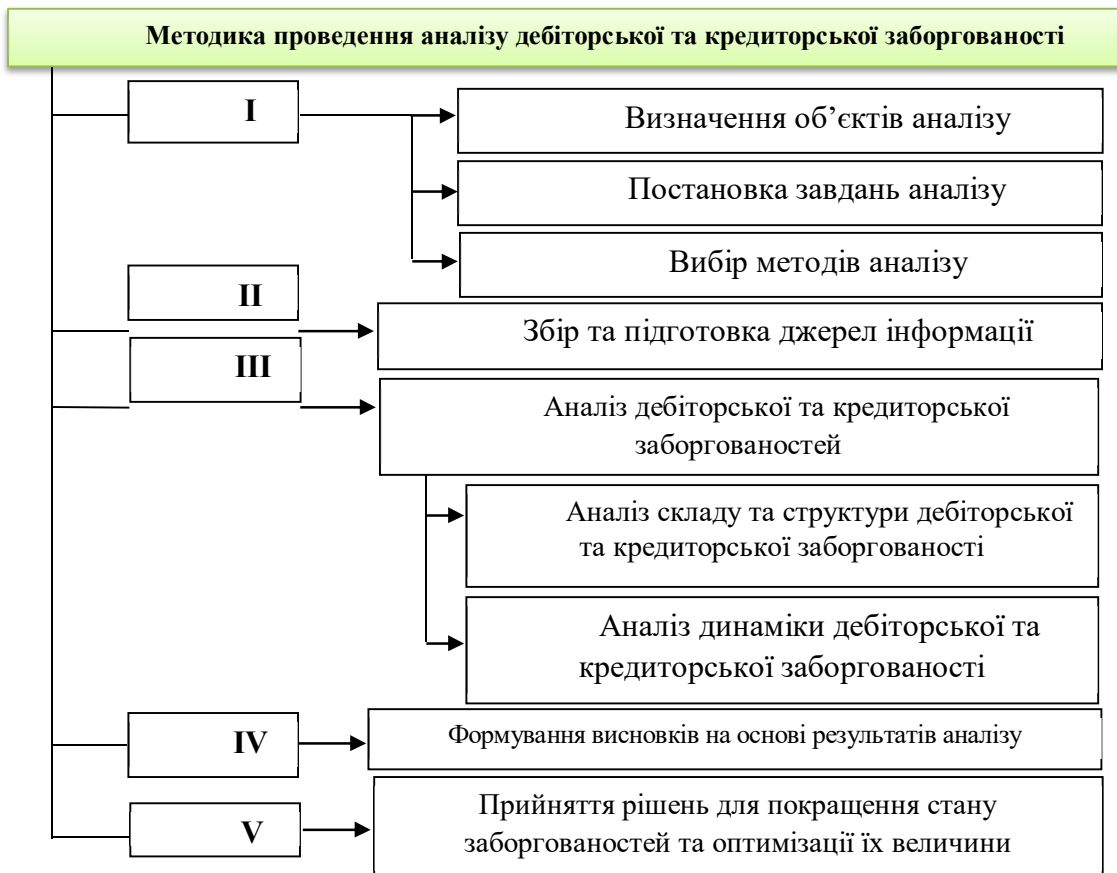

Рис. 1. Методика аналізу дебіторської та кредиторської заборгованостей підприємства

Головною метою проведення аналізу дебіторської та кредиторської заборгованостей суб'єкта господарювання є визначення повноти та своєчасності здійснення операцій із дебіторами та кредиторами, виявлення факторів, що впливають на їх обсяги та прийняття управлінських рішень, спрямованих на зниження ризику неповернення боргів та підвищення фінансової стійкості підприємства в цілому.

Згідно із представленою методикою аналізу дебіторської та кредиторської заборгованостей, на першому етапі відбувається визначення об'єктів аналізу, постановка завдань та вибір методів аналізу, серед яких найпоширенішими є: прийом порівняння та групування, балансовий метод, методи детермінованого та стохастичного аналізу, графічний метод.

Другий етап передбачає збір та систематизацію інформації про дебіторську та кредиторську заборгованість підприємства на підставі первинних документів, облікових реєстрів та фінансової звітності.

На третьому етапі, у процесі безпосереднього аналізу дебіторської та кредиторської заборгованостей, рекомендується дослідити склад, структуру та динаміку змін заборгованостей, а також здійснити групування за статтями та за термінами виникнення і погашення. Такий розподіл є базисом для своєчасного впровадження заходів щодо ліквідації простроченої заборгованості.

На четвертому етапі аналізу дебіторської та кредиторської заборгованостей результати досліджень необхідно узагальнити та систематизувати, сформулювати відповідні висновки щодо їх стану на підприємстві [2].

П'ятий етап передбачає прийняття управлінських рішень щодо оптимізації обсягів та структури дебіторської і кредиторської заборгованостей, зменшення їх накопичення.

Таким чином, правильний та своєчасний аналіз дебіторської та кредиторської заборгованості підприємства здатний забезпечити стабільність фінансового стану підприємства, зростання його ліквідності та платоспроможності.

Література

1. Глушко А. Д. Управління дебіторською заборгованістю в системі забезпечення ефективної діяльності підприємства. *Ефективна економіка: електронне наукове фахове видання*. 2018. № 7. URL: <http://www.economy.science.com.ua/?n=7&y=2018>

2. Бондарчук Н. В., Тімашова А. М. Модель аналізу дебіторської заборгованості: основні показники. *Проблеми системного підходу в економіці*. 2019. № 3 (71). С. 170–177.